

ת"פ 31640/02/23 - מדינת ישראל נגד אימן גאבר

בית המשפט המחוזי בירושלים
ת"פ 31640-02-23 מדינת ישראל נ' גאבר

20.7.2023
לפני כבוד השופטת תמר בר-אשר
המאשימה
נגד
הנאשם
מדינת ישראל
אימן גאבר

בא-כוח המאשימה: עו"ד נתי בן חמו (פרקליטות מחוז ירושלים (פלילי))

בא-כוח הנאשם: עו"ד מוחמד חלאילה

גזר דין

על-פי הכרעת הדין מיום 23.6.2023, הנאשם, יליד 1996 (כבן 27) הורשע בהתאם להודאתו במסגרת הסדר טיעון בעבירת **הצתה**, לפי סעיף 448(א) רישה בחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן - **חוק העונשין** או **החוק**). הסדר הטיעון כלל את תיקון כתב האישום אך לא כלל הסכמה בעניין העונש. הטיעונים לעונש נשמעו ביום 3.7.2023.

רקע - עובדות כתב האישום, הראיות לעונש ותסקיר שירות המבחן

2. **עובדות כתב האישום המתוקן:** על רקע חוסר מעורבות של אבי הנאשם, דאוד ג'אבר (להלן - **האב**) בחייו ובח"י אחיו מאז היה ילד ובשל היעדר תמיכה כלכלית מצדו, החליט הנאשם להצית רכב שאביו משתמש בו. ביום 5.2.2023 סמוך לשעה 20:00, הגיע הנאשם עם חברו אל שכונת א-טור ברכב שבו משתמש הנאשם. הוא הסתובב באזור הרחובות ראבעה אלעדוויה וציר עוקף בית הספר באזור שבו נמצא מגרש חניה בבעלות אביו המצוי מול "בית אורות" בשכונה. הנאשם החנה את רכבו במקום והחל ללכת עם חברו לכיוון רחוב שמואל בן עדיה. סמוך לשעה 20:09 הם נכנסו אל המגרש ושם ניגש הנאשם אל רכב מסחרי (ל"ז 50-033-62) (להלן - **הרכב**), שבבעלותו של נאסר סלאימה ובשימוש של אביו, הוא פתח את הדלת הקדמית, הדליק מצית והשליכו לתוכו באופן שגרם לבערה. הרכב החל לבעור עד שכובה בידי כוחות כיבוי אש.

3. **אי הגשת תסקיר מטעם תסקיר שירות המבחן והגשת חוות דעת הממונה על עבודות שירות:** במועד ההודעה על הסדר הטיעון ומתן הכרעת הדין ביקש בא-כוח הנאשם להורות על הגשת תסקיר לעונש מטעם שירות המבחן וכן ביקש כי הנאשם יופנה אל הממונה על עבודות שירות (להלן גם - **הממונה**), כדי שיחווה את דעתו בשאלת

התאמת הנאשם לענישה זו. המאשימה התנגדה לשתי הבקשות לנוכח עמדתה כי יש להשית על הנאשם עונש מאסר בפועל וכן בשל הצורך בהמתנה ממושכת עד הגשת תסקיר לעונש.

בהחלטה מהמועד האמור נקבע כי חרף יתרונותיו של תסקיר שירות המבחן, לא נמצא מקום להורות על הגשתו. זאת בהיעדר חובת הגשת תסקיר בנסיבות הנדונות ומאחר שבשל העומס הרב שבו נתון שירות המבחן, משך הזמן הדרוש להגשת תסקיר לעונש בעניין נאשם שאינו עצור, הוא ממושך מאד (כתשעה חודשים בממוצע במחוז ירושלים). כן נאמר, כי חזקה על בא-כוח הנאשם שייציג כראוי את נסיבותיו של הנאשם וככל שהדבר יידרש, יציג מסמכים בעניינו. עם זאת הממונה התבקש לחוות את דעתו בשאלת התאמת הנאשם לענישה זו, תוך הדגשה כי הדבר נעשה בלי שיהיה בכך כדי ליצור ציפייה אצל הנאשם או כדי לחייב לעניין העונש שיושת עליו. חוות דעת הממונה הוגשה ביום 25.6.2023 ועל-פיה הנאשם נמצא מתאים לענישה בדרך זו.

4. **הראיות מטעם הנאשם:** פרוטוקול הדיון בעת"מ (ירושלים) 45827-02-23 מיום 2.7.2023, בעניין הליך איחוד משפחות שמנהלים אחיו של הנאשם (הנאשם אינו אחד מהעותרים); מסמכים רפואיים בעניין מצבה הבריאותי של אמו של הנאשם; עדות אמו של הנאשם.

אמו של הנאשם, גב' נזמיני גאבר, סיפרה על קשיי המשפחה ועל קשייה בעודה ממררת בבכי. היא ספרה על הסבל שהיה מנת חלקה ועל כך שהתקשתה מאד בגידול ילדיה לבדה. היא אף הזכירה את העובדה שהם לא הצליחו להסדיר את מעמדם בישראל. לדבריה, היא חולה וסובלת מבעיות בריאות ובין השאר מסוכרת, היא הייתה קורבן לאלימות ואף אין לה כל מעמד בישראל, גם לא של תושב, מאחר שבעלה לא טיפל בכך. איש למעט בנה הנאשם אינו מטפל בה והוא היחיד שמפרנס אותה ומסייע לה. כל ילדיה אינם עובדים. היא סיפרה שבעלה עשה לה עוול קשה, זרק אותה והשאיר אותה לגדל לבדה את הילדים. הם פרודים כבר כשלושים וחמש שנה, אך מעולם לא התגרשו רשמית.

טענות הצדדים בעניין העונש ודברי הנאשם

5. **טענות המאשימה:** באת-כוח המאשימה טענה כי כפי שעולה מכתב האישום ומפרוטוקול הדיון בעתירה המינהלית שהוגש מטעם הנאשם (נ/1), ישנה מורכבות משפחתית לא פשוטה במשפחתו של הנאשם. עם זאת, התמודדות עם קשיים אלו אינה בהצתת רכב. חומרת האירוע מתבטאת בשני היבטים. האחד, הנזק שנגרם לרכב ולאביו של הנאשם, שהוא המתלונן. השני, חמור יותר, פוטנציאל הנזק והסכנה בשל הצתת רכב חונה בשכונת מגורים. כל הצתה מסוכנת, אך הצתת רכב שיש בו מכל דלק העלול להתלקח באזור מגורים, עשויה לגרום לנזקים עצומים, לרבות לחיי אדם ולסביבה. כן יש לתת משקל לכך שדובר באירוע מתוכנן, שנעשה מתוך בחירה.

בעניין מדיניות הענישה הפנתה באת-כוח המאשימה אל שלושה פסקי דין, אשר יפורטו בהמשך הדברים, תוך הדגשה כי הם עוסקים בנסיבות חמורות יותר ואף מתחמי הענישה שנקבעו במסגרתם מחמירים מזה שמבוקש בעניין הנאשם. לנוכח האמור, עמדת המאשימה היא כי יש לקבוע מתחם עונש בין 18 ל-36 חודשי מאסר בפועל, מאסר מותנה ופיצוי לנפגע העבירה.

בעניין נסיבותיו של הנאשם טענה המאשימה, כי הוא הודה והכיר באחריותו. הוא שהה כשבועיים במעצר (מיום 6.2.2023 עד יום 22.2.2023), כשלושה חודשים במעצר בית (עד מתן הכרעת הדין ביום 23.5.2023) ומאז מעצר בית לילי. לטענתה, יש להעמיד את עונשו בתחתית מתחם העונש.

6. **טענות ההגנה:** בא-כוח הנאשם לא חלק על חומרת העבירה ועל פוטנציאל הסכנה הטמונה בה. לטענתו, אף הנאשם הבין מיד, כבר במהלך ההצתה, את חומרת הדברים. מסיבה זו הוא היה זה שהזעיק את כוחות הכיבוי מיד לאחר האירוע ואף ניכר מההודעה שמסר במשטרה, כי כבר בחקירתו הראשונה הוא הצטער על המעשה והבין שזו אינה הדרך, חרף הכעס שהצטבר כלפי אביו במהלך השנים. עולה מחקירתו כי הוא הודה בכל המעשים, פירט את הנסיבות, בכה והכיר באחריותו. הוא אף הסיר כל אחריות מהבחור שנלווה אליו וביקש שלא להעמידו לדין מאחר שהוא אחראי למעשה ואמנם, נגד החבר לא הוגש כתב אישום. במהלך חקירתו הסביר הנאשם את קשייו מגיל צעיר, את העובדה שגדל ללא אביו, שעזב את הבית, לא דאג למשפחתו וחרף היותו אזרח ישראל שאמור היה לדאוג למעמדם של בני משפחתו, הוא כלל לא טיפל בהסדרת מעמדם מכוח ההסדר לאיחוד משפחות. הוא אף הסביר על קשייה של אמו, שאינה תושבת ישראל ואשר התקשתה מאד לדאוג למשפחה.

בעניין האירוע עצמו טען בא-כוח הנאשם, כי בלי למעט מחומרתו, הייתה זו הצתה ברף חומרה נמוך וכי חרף התכנון שקדם למעשה, לא דובר בתכנון מוקפד ומסוכן. אמנם נגרם נזק לרכב, אך מדובר בנזק חלקי בלבד לרכב ישן, שלא נשרף כליל. הנאשם אף לא הצטייד בחומרי בערה, אלא השליך את המצית שהיה לו. כמו כן וכאמור, הוא מיד התקשר אל כוחות הכיבוי.

בעניין נסיבותיו של הנאשם טען בא-כוח הנאשם, כי משפחת הנאשם מונה שמונה ילדים, ששה בנים שהוא הצעיר שבהם ועוד שתי בנות, שכבר נישאו ועזבו את הבית. כיום גרים בבית בעיר העתיקה בירושלים שישה מבין הילדים, שניים נשואים וממשיכים לגור בבית עם משפחותיהם. ביתם קטן מאד וצפוף והתנאים בו קשים. מאחר שלאמו של הנאשם אין מעמד בישראל, היא אינה יכולה לעבוד ובשנים האחרונות היא סובלת מבעיות בריאות, כפי שעולה מהמסמכים הרפואיים שהוגשו. היא תשושה מאד, מתקשה לדאוג לילדים ללא תמיכה כלכלית או נפשית של האבא, אשר עזב את הבית לפני שנים רבות ואינו דואג לילדיו, אלא רק לעצמו ולרווחתו.

התנהלותו המתוארת של אבי המשפחה, גרמה לתסיסה קשה בקרב כל בני המשפחה, לרבות הנאשם, אשר זה שנים רבות מנסים להסדיר את מעמדם בישראל. הנאשם הצליח להסדיר את מעמדו בשנת 2017 ואף קיבל דרכון ישראלי וגם אחות נוספת הצליחה להסדיר את מעמדה. אולם אמו ושאר אחיו עדיין לא הצליחו להסדיר את מעמדם. התחושות הקשות כלפי האב, הכעס כלפיו והמעמסה הנפשית שנוצרה לבני המשפחה בשל הצורך בהסדרת מעמדם בעצמם וללא סיועו של האב, גרמו לבני המשפחה לקשיים רבים ולתסכולים שהצטברו והחריפו במהלך השנים. לאמו של הנאשם אין ביטוח רפואי ומי שדואג לה ולאחים הוא הנאשם. עד מעצרו הוא עבד במלון 'אמריקן קולוני' ובמסעדה בשייח ג'ראח וכל ההכנסות הלכו לפרנסת משפחתו ולסיוע לאמו, במקום לדאוג לעתידו. בשל מעצר הבית, אף נפגע מצבה הכלכלי של המשפחה. לאחר הפסקתו, הנאשם עבד חלקית במסעדה, אך קיבל משכורת צנועה מאחר שלא יכול היה לעבוד במשמרות לילה.

בא-כוח הנאשם הדגיש כי הרקע המשפחתי מוזכר בכתב האישום ולטענתו, רקע זה וכלל הנסיבות שתיאר, מצדיקות הבחנה בין הנסיבות הנדונות לבין מקרי הצתה אחרים, הנעשים על רקע סכסוכים, כמעשי נקם או רצון להשחתת רכוש של אחר מטעמים שונים. הסכסוך הנדון הוא בתוך המשפחה, אביו של הנאשם ובעל הרכב לא הגישו תלונה ואף לא הסכימו למסור הודעה או תלונה במשטרה, מאחר שאין להם טענות כלפי הנאשם. למרות זאת, באמצעות אחיו של הנאשם, הושגה הסכמה עם בעל הרכב ועם האב בעניין הנזק. מסיבה זו, אף אין הצרת נפגע. שכן, ניתן להניח שאביו של הנאשם מבין היטב את מקור התסכול שהנאשם צבר כלפיו.

בא-כוח הנאשם הדגיש כי הנאשם הודה, הכיר באחריותו למעשים כבר במשטרה ושוב בבית המשפט וכי כתב האישום מבוסס על גרסתו בהודעה שמסר. כך שאף יש להניח כי אלמלא הודה, לא היו ראיות ולא היה כתב אישום, אך כאמור, הוא הודה, שיתף פעולה, בכה והבהיר שטעה.

בעניין מדיניות הענישה הנהוגה הפנה בא-כוח הנאשם אל פסקי דין רבים, אשר יפורטו בהמשך הדברים. על-פי טענתו, רובם עוסקים בנסיבות חמורות מאלו הנדונות ובחלקם, חרף מעשה ההצתה, הנאשמים לא הורשעו בעבירת הצתה, אלא בעבירת מעשה פזיזות ורשלנות באש או בעבירת חבלה במזיד ברכב. לכן לטענתו, על העונש להיקבע על-פי המעשה ולא על-פי סעיף העבירה. לטענתו, אף יש להבחין בין הצתת מבנה למגורים או לעסק לבין הצתת רכב וכן יש הבדל בין הצתה בנסיבות הנדונות להצתה בנוכחות אנשים, המסכנת אותם או ממניע גזעני. למרות זאת, ברוב המקרים שאליהם הפנה הושת מאסר בעבודות שירות, בדרך כלל לתקופה שבין 6 ל-8 חודשים. לטענתו, בנסיבות הנדונות יש לקבוע מתחם עונש בין מספר חודשי עבודות שירות למספר חודשי מאסר. מאחר שהנאשם נעדר הרשעות קודמות, כך שסיכויי שיקומו טובים, ניתן לחרוג לקולה ממתחם העונש, תוך השתת מספר חודשי עבודות שירות מצומצם ומאסר מותנה מרתיע.

7. **דברי הנאשם:** הנאשם סיפר שנולד בלי אבא ואף לא ראה אבא. הוא סיפר על קשייו, על כך שהוא זה שנושא בעול פרנסת משפחתו, לרבות אחיו וכי בשל כך עדיין לא יכול היה להתפנות לבנות את חייו, להתקדם בחיים ולהינשא. הוא אפילו לא יכול היה לקנות רכב. הם גרים בעיר העתיקה. עוד סיפר, כי להסדרת מעמדו וכדי לקבל תעודת זהות שילם לעורכי דין כ-50,000 ₪.

בעניין העבירה אמר הנאשם כי הוא יודע שטעה ולכן מיד התקשר לכיבוי אש. לדבריו, מעולם לא הזיק לאיש. במהלך שמונה-עשר ימי מעצרו למד הרבה. הוא מתחרט ומצטער מאד על הכול.

דין והכרעה

קביעת מתחם העונש ההולם

8. **הערכים החברתיים שנפגעו מהעבירות ומידת הפגיעה בהם:** עבירת ההצתה פוגעת בשלום היחיד, בשלום הציבור ובקניין. חומרתה נובעת מהסיכון הרב הגלום בהצתה ומכך שאש עלולה להתפשט ללא שליטה ולהסב נזקים

לגוף, לרכוש ולסביבה. לא אחת הודגש כי "בהצתה טמון נזק הרסני. **אש המתפשטת באופן בלתי מבוקר זורה הרס, ומסכנת את האדם ואת החי, את הגוף ואת הרכוש. לא בכדי עמד בית משפט זה על חומרת עבירת ההצתה**" (ע"פ 2939/19 **חלפון נ' מדינת ישראל** (2.2.2020), כבוד השופט ע' גרוסקופף, פסקה 6). בשל חומרת עבירת ההצתה, הודגש לא אחת הצורך בהחמרת הענישה בשל עבירה זו (ראו למשל, ע"פ 6720/16 **מדינת ישראל נ' פלוני** (3.7.2017), כבוד השופט ס' ג'ובראן, פסקה 9 וכן הפסיקה שם). עם זאת, גם הודגש כי ישנם "**מדרגי ביניים של חומרה**" ובהתאם לכך, גם מדרג בענישה (ע"פ 4036/13 **אמארה נ' מדינת ישראל** (5.10.2014), כבוד השופט י' עמית, פסקה 6), הנובע מנסיבותיה של העבירה. בכלל זה, אם מדובר בהצתה שלגביה אין חשש להתפשטותה לעומת הצתה עם פוטנציאל התפשטות העלול להסב נזקים כבדים; הצתה העלולה לגרום לפגיעות באנשים או כזו שגרמה לנזקי גוף בפועל; הצתה מתוך כוונת פגיעה בשונה מהצתה נעדרת כוונה ועוד כיוצא באלה הבחנות, אשר מהן נגזרת חומרת הנסיבות (שם).

בענייננו, נראה כי מדובר בהצתה במדרג חומרה בינוני-נמוך ולפיכך אף הפגיעה בערכים המוגנים אינה בעוצמה גבוהה.

9. **מדיניות הענישה הנוהגת - פסקי הדין שהוגשו מטעם המאשימה:** באת-כוח המאשימה הפנתה אל שלושה פסקי-דין, תוך הדגשה כינסיבותיהם חמורות מאלו הנדונות וכך גם הענישה שנקבעה בהם.

(1) ע"פ 4761/15 **ג'ורבאן נ' מדינת ישראל** (23.11.2015) - המערער הורשע על-פי הודאתו בעבירות הצתה בצוותא ובשיבוש מהלכי משפט בכך שיחד עם אחר הציתו את רכבו של המתלונן. נקבע מתחם עונש בין 24 ל-36 חודשי מאסר. בהתחשב בגילו הצעיר הנעדר הרשעות קודמות ובנסיבות חייו הקשות ובענישה שהושתה על השותף, שהועמדה על 20 חודשי מאסר, הושתו 15 חודשי מאסר בפועל, מאסר מותנה ופיצוי למתלונן בסך 10,000 ₪. הערעור נדחה.

(2) ע"פ 907/14 **רחמים נ' מדינת ישראל** (18.11.2014) - המערער הורשע על-פי הודעתו בעבירות הצתה וקשירת קשר לפשע בכך שהציתו את רכבה של המתלוננת, לאחר שביקשה מהמערער שיזיז את רכבו, אשר חנה על המדרכה מול ביתה. נקבע מתחם עונש בין 24 ל-48 חודשי מאסר. בהתחשב בכך שלחובתו הרשעה אחת, בגילו הצעיר ובנסיבות חייו הקשות, הושתו 3- חודשי מאסר וכן הופעלו 6 חודשי מאסר מותנה, מתוכם 4 בחופף וכן מאסר מותנה ופיצוי למתלוננת בסך 5,000 ₪.

(3) ע"פ 607/16 **פלונית נ' מדינת ישראל** (12.04.2016) - המערערת הורשעה על-פי הודאתה בעבירת הצתה ובעבירת חבלה בכוונה מחמירה. על רקע חילופי דברים עם המתלונן בתחנת תדלוק, הבעירה את פיית התדלוק בעוד אחיו של המתלונן היה ברכב וכתוצאה מכך התלקחה אש ברכב ובקרבתו. לחובתה הרשעות קודמות והיא סבלה מבעיות נפשיות. נקבע מתחם עונש בין 30 ל-60 חודשי מאסר והושתו 32 חודשי מאסר ומאסר מותנה. הערעור נדחה.

10. **מדיניות הענישה הנוהגת - פסקי הדין שהוגשו מטעם ההגנה:** בא-כוח הנאשם הפנה אל חמישה-עשר פסקי-דין אשר על-פי טענתו, רובם עוסקים בנסיבות חמורות מאלו הנדונות ובחלקם, חרף מעשה ההצתה, הנאשמים לא הורשעו בעבירת הצתה, אלא בעבירת אחרות.

- (1) ת"פ (מחוזי ירושלים) 17250-10-15 **מדינת ישראל נ' בראשי** (30.6.2016) - הנאשם, כבן 72 וסבל ממחלות קשות, הורשע על-פי הודאתו בעבירת הצתה בכך שהצית את חנות הרהיטים של אחיו והסב לה נזקים כבדים. בהתחשב בין השאר, במצבו הרפואי, הושתו 100 שעות של"ץ, מאסר מותנה ופיצוי למתלונן בסך ₪100,000.
- (2) ת"פ (מחוזי חיפה) 46321-05-14 **מדינת ישראל נ' זכריה** (9.7.2014) - הנאשם הורשע על-פי הודאתו בשלוש עבירות איומים, גרימת שריפה ברשלנות ומעשה פיזיות ורשלנות. דובר בהעמדת מתקן לצליית בשר סמוך לביתו לצד עשבייה שהחלה לבעור ואיומים על שכניו ועל השוטרים שהגיעו שישרוף אותם. לחובתו הרשעות קודמות רבות מאד. הושתו 12 חודשי מאסר בפועל ומאסר מותנה.
- (3) ת"פ (מחוזי ירושלים) 53784-12-13 **מדינת ישראל נ' סוויסה** (23.9.2014) - הנאשם הורשע על-פי הודאתו בעבירות מעשה פיזיות ורשלנות באש, היזק בזדון, סחיטה באיומים, תקיפת עובד ציבור ואיומים. העבירות נעברו על רקע סכסוך של הנאשם עם אביו וכללו את הצתת רכבו. נקבע מתחם עונש בין 4 חודשי עבודות שירות ל-18 חודשי מאסר. לחובתו שתי הרשעות קודמות ומאסר מותנה. הושתו 5 חודשי מאסר בעבודות שירות ומאסר מותנה והמאסר המותנה הוארך.
- (4) ת"פ (מחוזי חיפה) 31087-09-14 **מדינת ישראל נ' מסרי** (20.1.2016) - שני הנאשמים הורשעו על-פי הודאתם בעבירות של חבלה במזיד ברכב ו מעשי פיזיות ורשלנות שנעברו בצוותא. על רקע סכסוך כספי, הציתו את רכבו של המתלונן. דובר בנאשמים צעירים לנאשם 1 הרשעות קודמות ולנאשם 2 אין הרשעות קודמות. על שניהם הושתו צו מבחן, מאסר מותנה, 120 שעות של"ץ והתחייבות להימנע מעבירה.
- (5) ת"פ (מחוזי מרכז) 48435-02-17 **מדינת ישראל נ' קפלון** (1.2.2018) - הנאשם הורשע על-פי הודאתו בעבירות מעשה פיזיות ממניע גזעני ואיומים ממניע גזעני. הוא נדון ל-6 חודשי מאסר בעבודות שירות, מאסר מותנה צו מבחן לשנה ופיצוי למתלוננים בסך ₪3,200.
- (6) ת"פ (שלום כפר סבא) 57055-02-14 **מדינת ישראל נ' נחום** (29.6.2017) - הנאשמים, אב ובנו והחברה המשפחתית הורשעו לאחר שמיעת ראיות בעבירות מעשה פיזיות ורשלנות, גרימת שריפה ברשלנות, עיסוק בעבודות גז (לפי חוק הגז) וניהול עסק טעון רישוי ללא רישוי. דובר באספקת גז פיראטית ושרפה שנגרמה. הושתו עליהם 45 ימי מאסר, מאסר מותנה והתחייבות.
- (7) ע"פ 4311/12 **סורי נ' מדינת ישראל** (8.11.2012) - המערער הורשע על-פי הודאתו בעבירת הצתה, לאחר שהצית רכב של מי שסירבה להיות עמו בקשר. הרכב לא הוצת כליל. בערעור הופחת עונש המאסר מ-9 חודשי מאסר ל-6 חודשי מאסר בעבודות שירות, לצד מאסר מותנה ופיצוי למתלוננת בסך ₪17,500.
- (8) ת"פ (מחוזי ירושלים) 64170-03-17 **מדינת ישראל נ' גבר** (4.7.2017) - הנאשם הורשע בעבירת חבלה במזיד ברכב, שנעברה בכך שהצית אופנוע שהיה בחצר ביתו של המתלונן. הושתו 6 חודשי מאסר, מאסר מותנה, פיצוי

למתלונן בסך 25,000 ₪ וקנס בסך 1,000 ₪.

(9) ת"פ (מחוזי ירושלים) 26753-12-20 **מדינת ישראל נ' טהה** (2.3.2022) - הנאשמים הורשעו על-פי הודאתם בעבירת חבלה במזיד ברכב, לאחר שהציתו רכב גרוטאה שאינו שמיש. מדובר בצעירים נעדרי הרשעות קודמות. הסדר הטיעון כלל הסכמה עונשית שלפיה הושתו עונשי מאסר בעבודות שירות, לנאשם 1 למשך 6 חודשים ולנאשם 2 למשך 5 חודשים, מאסר מותנה ופיצוי.

(10) ת"פ (מחוזי ירושלים) 7322-07-20 **מדינת ישראל נ' נאסי** - הנאשם הורשע על-פי הודאתו בעבירת סיוע להצתה בכך שסייע להצית את רכבו של המתלונן, אשר נשרף כליל. הוא נדון ל-9 חודשי מאסר בעבודות שירות ומאסר מותנה.

(11) ת"פ (מחוזי ת"א) 38022-06-20 **מדינת ישראל נ' סייאד** (13.1.2021) - הנאשם הורשע על-פי הודאתו בעבירות הצתה והפרת הוראה חוקית. הוצתו מצלמות אבטחה של העירייה. לחובתו הרשעות קודמות רבות מאד. נקבע מתחם עונש בין 6 ל-14 חודשי מאסר והוא נדון ל-7 חודשי מאסר בפועל ומאסר מותנה.

(12) ת"פ (מחוזי ת"א) 20197-06-18 **מדינת ישראל נ' פלוני** (28.5.2019) - הנאשם הורשע על-פי הודאתו בעבירות הצתה והיזק בזדון. הצית את רכבה של בת דודתו על רקע סכסוך משפחתי. נקבע מתחם עונש בין 8 ל-36 חודשי מאסר. נדון לעבודות שירות ופיצוי למתלוננת בסך 10,000 ₪.

(13) ת"פ (מחוזי מרכז) 9115-10-16 **מדינת ישראל נ' נוימן** (3.5.2018) - הנאשם הורשע על-פי הודאתו בעבירת הצתה בכך שהצית תריס של עסק שלא היה מרוצה משירותיו. נגרמו בעיקר נזקי פיתח. הנאשם הגיע אל העסק, הודה והתנצל. נקבע מתחם עונש בין 12 ל-36 חודשי מאסר. משיקולי שיקום הושתו 6 חודשי עבודות שירות, מאסר מותנה, קנס, פיצוי וצו מבחן.

(14) ת"פ (מחוזי ת"א) 49619-04-18 **מדינת ישראל נ' אליהו** (3.1.2021) - הנאשם הורשע על-פי הודאתו בעבירת הצתה בכך שהצית רכב (מונית). נקבע מתחם עונש בין 12 ל-28 חודשי מאסר. משיקולי שיקום, ניתן צו מבחן והושתו מאסר מותנה ופיצוי למתלונן.

(15) ת"פ (מחוזי חיפה) 34894-06-17 **מדינת ישראל נ' פלוני** (21.6.2018) - הנאשם קטין, הורשע על-פי הודאתו בעבירת הצתה לאחר שמיעת חלק מהראיות. דובר בהצתת חנות מכולת. הושתו 6 חודשי מאסר בעבודות שירות ומאסר מותנה

11. **מדיניות הענישה הנוהגת - פסיקה נוספת:** אמנם מדיניות הענישה לגבי עבירת הצתה מחמירה ולרוב כוללת מאסר בפועל. אולם במקרים רבים ובהתקיים נסיבות המצדיקות זאת, הושתו עבודות שירות בלבד, כפי שעלה

מהפסיקה שאליה הפנתה ההגנה ומפסקי הדין הבאים.

(1) ת"פ (מחוזי ירושלים) 69103-01-20 **מדינת ישראל נ' אבו סרחאן** (3.6.2021) - הרשעה בעבירת הצתה בשל הצתת רכב על רקע סכסוך משפחתי. בשל הנסיבות החריגות כמפורט בגזר הדין, נקבע מתחם עונש בין 9 חודשי מאסר, לרבות בעבודות שירות ל-24 חודשי מאסר. הושתו 9 חודשי עבודות שירות, מאסר מותנה, פיצוי בסך 1,500 ₪, צו מבחן.

(2) ע"פ 6466/18 **גאגאבי נ' מדינת ישראל** (1.5.2019) - המערער הורשע במסגרת הסדר טיעון בעבירות הצתה וחבלה במזיד לרכב. בשל עיקרון אחידות הענישה, הופחת עונשו מ-7 חודשי מאסר ל-6 חודשי עבודות שירות.

(3) ע"פ 3302/16 **פלונית נ' מדינת ישראל** (9.4.2017) - המערערת ושלושה נוספים הורשעו בעבירת הצתה בשל הצתת רכב ובעבירות אלימות חמורות נוספות. על השותפים הושתו עונשי מאסר בפועל (למשך 14, 18 ו-22 חודש). על המערערת הושתו 6 חודשי עבודות שירות.

(4) ע"פ 2166/18 **פלוני נ' מדינת ישראל** (17.5.2018) - המערער הורשע על-פי הודאתו בהצתת רכב עם שני אחרים. בשל חלקו הפסיבי, גילו הצעיר, היעדר הרשעות קודמות ומטעמי אחידות הענישה, בערעור הופחת עונשו מ-9 חודשי מאסר בפועל ל-6 חודשי עבודות שירות.

(5) ע"פ 9427/11 **מדינת ישראל נ' אנידג'ר** (16.2.2012) - המשיבים הורשעו בעבירת הצתה, בשל הצתת משאית על רקע תחרות עסקית. בהיעדר הרשעות קודמות ולנוכח המלצת שירות המבחן, הושתו על שניהם 6 חודשי עבודות שירות. ערעור המדינה נדחה.

(6) ת"פ (מחוזי מרכז) 54916-05-18 **מדינת ישראל נ' קרינאוי** (22.1.2020) על הנאשם העיקרי בעבירת הצתת רכב הושתו 27 חודשי מאסר, אך על שותפו, אשר הורשע בסיוע להצתה, הושתו 9 חודשי עבודות שירות.

12. **נסיבות העבירה:** כמפורט בהרחבה במסגרת טענותיו של בא-כוח הנאשם וכפי שעלה אף מעדותה של אמו של הנאשם, הרקע למעשה ההצתה הוא תסכול רב שנים של הנאשם לנוכח התנהלותו הקשה של אביו כלפיו, כלפי אמו וכלפי אחיו, אשר בעטיים הם חיים במצוקה כלכלית קשה. כמו כן, לטענתו, חרף העובדה שאביו, אזרח ישראל, יכול היה לסייע לבני המשפחה בהסדרת מעמדם בישראל, הוא לא עשה כן ולפיכך הם נדרשים למאמצים רבים ולהוצאות כספיות ניכרות לשם כך. כיום, רק הנאשם ואחת משמונת אחיו הצליחו להסדיר את מעמדם. המצוקה שאליה נקלע הנאשם על רקע התנהלות אביו ארוכת השנים, כלפיו וכלפי שאר בני המשפחה, אשר התבטאה בעיקר בהתעלמות האב מהם, עמדה ברקע מעשיי העבירה.

כפי שטען בא-כוח הנאשם בצדק, אף אם המעשים קדם תכנון למעשה, בפועל הנאשם לא הצטייד בחומר בערה, אלא

רק השליך את המצית שהיה ברשותו. אמנם פוטנציאל הנזק עשוי היה להיות משמעותי, אך מיד לאחר ההצתה הנאשם הזעיק את כוחות הכיבוי.

13. **קביעת מתחם העונש ההולם - סיכום:** בהתאם לעיקרון ההלימה ובהתחשב בכלל השיקולים שפורטו ובהם הערכים החברתיים שנפגעו מהעבירה ומידת הפגיעה בהם, מדיניות הענישה הנהוגה וכן נסיבות העבירה, מתחם העונש ההולם הוא בין **שבעה חודשי מאסר, לרבות בעבודות שירות, לבין שנתיים מאסר.**

גזירת עונשו של הנאשם

14. **נסיבותיו של הנאשם:** כאמור, הנאשם הוא זה שהזעיק את כוחות הכיבוי והוא הודה במעשים כבר בחקירתו הראשונה, במהלכה הבהיר כי הוא אחראי באופן בלעדי למעשים וכי אין להאשים בכך גם את חברו שהיה עמו. חרטתו הייתה כנה מהרגע הראשון, שאף התבטאה בכך שפרץ בבכי בעת חקירתו הראשונה וכבר אז הביע צער על המעשה. אף מדבריו לפני שוכנעתי כי מדובר במי שמכיר באחריותו המלאה למעשיו ומביע צער וחרטה כנים.

הנאשם נעדר הרשעות קודמות, עד מעצרו ניהל הנאשם אורח חיים נורמטיבי ואף נשא בעול פרנסת כלל משפחתו. ניתן משקל גם למצוקה הכלכלית שבה חי וגדל, לחסכים בשל היעדרותו של אביו מחייו ולקשיים שעמם נאלצו הנאשם, אמו ושאר בני המשפחה להתמודד לנוכח התנהלות האב.

ניתן משקל גם לכך שהנאשם הוא גם זה שמסייע לאמו הסובלת מבעיות בריאות שונות, גם מבחינת פרנסה וגם בכל עניין אחר, כך שעונש מאסר בפועל עשוי לפגוע בכלל משפחתו ואף להשליך לרעה על עתידו ועל סיכויי לשוב אל מעגל החיים הנורמטיבי. כן ניתן משקל לתקופת מעצרו, לרבות מעצר הבית ומעצר הבית הלילי (כמפורט לעיל), אשר בין השאר, פגעו ביכולתו לעבוד ולסייע בתקופה זו לפרנסת המשפחה.

15. **גזירת עונשו של הנאשם:** לאחר איזון כל השיקולים שנדונו, תוך שקילת עמדת המאשימה וטענותיו של בא-כוח הנאשם, הגעתי לכלל מסקנה כי יש להעמיד את עונשו של הנאשם בתחתית מתחם העונש ההולם.

בהינתן נסיבות העבירה, המצוקה הכלכלית הקשה מאד שממנה סובלים הנאשם ומשפחתו והעובדה שעל-פי טענת ההגנה, נושא הפיצוי על הנזק הוסדר באמצעות אחיו של הנאשם, לא מצאתי לנכון לחייב את הנאשם בתשלום פיצוי נוסף.

גזר הדין - סיכום

א. מאסר למשך שבעה חודשים שאותו יישא בעבודות שירות.

בהתאם לחוות דעת הממונה על עבודות שירות, מיום 25.6.2023, הנאשם יעשה את עבודות השירות בבית אבות 'סן סימון - נווה הורים' (רחוב מעלה זאב 3, ירושלים), **החל מיום 28.8.2023**. היקף השעות, ימי העבודות והמפקח האחראי יהיו בהתאם לחוות דעתו האמורה של הממונה על עבודות שירות.

ב. מאסר מותנה למשך ארבעה חודשים. הנאשם יישא עונש זה אם תוך שלוש שנים מיום מתן גזר הדין יעבוד עבירת הצתה או עבירת רכוש מסוג פשע או ניסיון לעבור עבירה כאמור.

המזכירות תמציא את גזר הדין אל הממונה על עבודות שירות.

זכות ערעור לבית המשפט העליון תוך ארבעים וחמישה יום.

ניתן היום, ב' באב התשפ"ג, 20 ביולי 2023, במעמד הנאשם ובאי-כוח הצדדים כמפורט בפרוטוקול הדיון מהיום.

**תמר בר-אשר,
שופטת**